

Achtste Bericht - Oude Begraafplaats – maart 2026

Voor u ligt het achtste bericht over de oude begraafplaats. Het afgelopen jaar hebben we opnieuw veel moois kunnen realiseren, dankzij de inzet van onze vrijwilligers en de betrokkenheid van inwoners. Graag vertellen we u meer over de ontwikkelingen.

Steun het behoud van onze historische begraafplaats

Al jarenlang zetten wij ons – een hechte en toegewijde groep vrijwilligers – in voor het onderhoud van onze oude begraafplaats. Het is een bijzondere plek vol geschiedenis, verhalen en herinneringen. Dankzij onze inzet, én de fijne samenwerking met de gemeente, hebben we al veel moois kunnen bereiken.

Toch merken we steeds vaker dat we tegen financiële grenzen aanlopen. Materialen, gereedschap, onderhoud aan de paden, maar ook iets kleins en waarderends voor onze vrijwilligers: het kost allemaal geld. Gelukkig hebben in eerdere jaren een aantal gulle gevers ons al fantastisch ondersteund. Ook ontvingen we bijdragen van onder andere het Dorpsplatform en de Welkoop. Daarnaast hebben we zelf een website opgezet en bekostigd, zodat we informatie kunnen delen en de zichtbaarheid van de begraafplaats kunnen vergroten.

Om dit waardevolle werk voort te zetten, hebben we echt extra steun nodig. Met een donatie – groot of klein – kunnen we blijven zorgen voor deze bijzondere plek én onze vrijwilligers blijven waarderen voor hun inzet. Iedere bijdrage maakt verschil.

Vrijwilligers aan het werk op de oude begraafplaats

Draagt u bij?

Scan dan de QR code hiernaast (o.v.v. Oude Begraafplaats) of u kunt een bedrag overmaken naar bankrekening- nummer NL60INGB0003551080 t.n.v. Stichting Hugo Kotestein o.v.v. Harmelen – Oude Begraafplaats

Schildjes op het toegangshek

Het monumentale toegangshek van de oude begraafplaats was oorspronkelijk voorzien van sierlijke schildjes met daarop het gemeentewapen. In de loop van de tijd zijn deze ornamenten losgeraakt en verdwenen, waarna zij bij inwoners van het dorp terecht kwamen.

Om het historische karakter van de begraafplaats te herstellen, besloot de Initiatiefgroep Oude Begraafplaats replica's te laten vervaardigen van de oorspronkelijke schildjes. De opdracht werd neergelegd bij de lokale smid Arie van Rinsum. Aan de hand van een historische afbeelding en zorgvuldig vastgelegde maatvoering maakte hij nieuwe schildjes, volledig volgens traditioneel smeedwerk. Daarbij is geen gebruik gemaakt van modern las- of schroefwerk – helemaal in lijn met de oorspronkelijke technieken. Zijn vakmanschap resulteerde in prachtige reproducties die het oude ontwerp tot in detail benaderen. In een bijzonder gebaar heeft Arie van Rinsum de vervaardigde schildjes bovendien aan de gemeenschap geschonken.

Vrijwilligers uit het dorp hebben vervolgens de authentieke kleuren aangebracht, gebaseerd op het oorspronkelijke wapen. Op zaterdag 26 oktober 2024 zijn de schildjes teruggeplaatst op het toegangshek. Daarmee is een waardevol historisch element in ere hersteld en opnieuw zichtbaar voor iedere bezoeker van de begraafplaats.

De teruggeplaatste replica-schildjes op het toegangshek

De groenploeg staat weer klaar!

De onderhoudsploeg van de oude begraafplaats staat weer klaar voor een nieuw seizoen. Met elkaar bestrijden we het onkruid, houden we de paden netjes en zorgen we dat het gras kort blijft. Voor bezoekers staan er inmiddels twee bankjes klaar om even rustig te zitten en dierbaren te herinneren op deze bijzondere plek.

We kunnen ons goed voorstellen dat er mensen zijn die onze ploeg willen versterken. Het werk is niet alleen nuttig en dankbaar, maar vooral ook erg gezellig om samen te doen. Spreek ons gerust aan! We zijn vaak op maandagmiddag op de begraafplaats te vinden. Aanmelden via e-mail kan natuurlijk ook: oudebegraafplaatssharmelen@gmail.com

Van links naar rechts ziet u: Jan Batenburg, Bert Eskes, Kees Doornenbal, Cees Jansen, Ap Spielman en Hans van den Berg.

Terugblik Open Monumentendag 2025

Tijdens Open Monumentendag 2025 stond het lokale erfgoed volop in de belangstelling. Om 11.00 uur vond bij de oude algemene begraafplaats aan de Leidsestraatweg in Harmelen de feestelijke onthulling plaats van een nieuw informatiebord. Wethouder Roy Luka verrichtte de onthulling samen met Joop Branger, zoon van de voormalige doodgraver die te zien is op de historische foto op het bord. Deze foto toont een rouwstoet met een begrafenisauto, waarbij de doodgraver voor de wagen uitloopt.

De onthulling gebeurde in aanwezigheid van Cees Jansen, vrijwilliger die zich al jarenlang inzet voor het onderhoud van de begraafplaats. Gedurende de hele ochtend waren vrijwilligers van de werkgroep aanwezig om bezoekers welkom te heten, informatie te geven en vragen te beantwoorden.

Daarnaast werd er een rondleiding verzorgd, met speciale aandacht voor het baarhuisje, dat inmiddels vervallen is tot een ruïne. Tijdens deze rondleidingen werd uitgebreid ingegaan op de oorspronkelijke functie van het gebouwtje en de betekenis ervan binnen de begraafplaats.

Sta even stil bij deze stenen — de restanten van het beenderhuisje

De eerste steen van dit gebouwtje werd al in de vroege negentiende eeuw gelegd, nog voordat de begraafplaats in 1829 officieel werd geopend. In het reglement van 1828 stond al dat de beenderen uit geruimde graven in dit beenderhuisje moesten worden verzameld. Het eerste huisje, gebouwd in 1836 van hout en steen, stond ter hoogte van de huidige grafnummers 64–68.

Toen de ruimte op de begraafplaats schaarser werd, veranderde de situatie snel. Met de Begrafeniswet van 1869 werd de termijn voor ruiming van graven verlengd, en na de pokkenepidemie van 1871 moesten sommige graven zelfs vijftig jaar onaangeroerd blijven. De behoefte aan een goed onderkomen voor beenderen en voor tijdelijke bewaring van overledenen werd daarmee steeds groter.

In 1872 werd de 'Wet 52' ingevoerd, die elke begraafplaats verplichtte tot het hebben van een speciaal lokaal voor overledenen. Het oude houten huisje maakte plaats voor een stenen variant. Waar dat tweede huisje precies heeft gestaan, is niet meer bekend. De resten die u nu ziet, behoren waarschijnlijk tot het derde en laatste huisje, vermoedelijk gebouwd tijdens de uitbreiding van de begraafplaats rond 1903–1907.

Dit huisje kreeg door de jaren heen meerdere functies: opslag van beenderen, tijdelijke opvang bij besmettelijke ziekten en mogelijk het bewaren van gereedschap en de draagbaar. Meer achtergrondinformatie vindt u op onze [website](http://www.oudebegraafplaatsharmelen.nl): www.oudebegraafplaatsharmelen.nl.

Begraafplaats Leidsestraatweg — Peiling heropening

De oude algemene begraafplaats aan de Leidsestraatweg wordt op dit moment als gesloten beschouwd. Er is nog ruimte voor ongeveer tien begravingen en een aantal bijzettingen. We krijgen in onze mailbox wel eens een verzoek tot bijzetting of tot het plaatsen van een urnengraf. Wij zijn nieuwsgierig of dit iets is wat breder leeft of speelt.

Het heropenen van de begraafplaats kan ook bijdragen aan de bescherming van deze historische plek en helpt verder verval te voorkomen. Daarom horen wij graag hoe u hierover denkt. Heeft u een mening, idee of vraag? Laat het ons dan weten via oudebegraafplaatsharmelen@gmail.com

Nawoord

We hopen dat u ons bericht met plezier heeft gelezen. Dankzij uw betrokkenheid kunnen we blijven werken aan het behoud van de oude begraafplaats. Graag zien we u binnenkort op de begraafplaats of tijdens één van onze activiteiten.

Namens de Initiatiefgroep

Ane van Ekeren, Ap Speelman, Hans Looman en Corinna Mitrovitch
www.oudebegraafplaatsharmelen.nl
oudebegraafplaatsharmelen@gmail.com